

Raadsvoorstel

Onderwerp	Raadsvoorstel versnelling deel investeringsagenda sportaccommodaties
Zaakid	2023-103800
Auteur	Jolanda Mens 0793469403 J.W.Mens@zoetermeer.nl
Gemeentesecretaris	Huykman, B.J.D.
Afdelingshoofd	Worp R.M.G.R. van de (Ronald)
Portefeuillehouder	Wethouder Weerwag
Medeverantwoordelijke(n)	

Uiterste behandeldatum (+ reden)	26 februari 2024 Om de veldvervanging tijdens de zomerstop in 2024 te kunnen halen.
Programma(s)	Programma 4 Vrije tijd
Eerdere besluitvorming	Motie 2211-50: Meer of vervanging kunstgras Afdoening motie 2211-50: Meer of vervanging kunstgras Coalitieakkoord 2022-2026
Samenvatting	Naar aanleiding van de Motie 2211-50: Meer of vervanging kunstgras is er onderzoek gedaan naar de behoefte aan extra kunstgrasvelden bij de sportverenigingen. Dit heeft geresulteerd in de Afdoening motie 2211-50: Meer of vervanging kunstgras met een onderliggende Visie Voetbal Zoetermeer 2040, die na input van de voetbalverenigingen is opgesteld. Om tot uitwerking van de korte termijn interventies te komen is de gemeente vanaf juni 2023 in gesprek gegaan met de voetbalverenigingen om te toetsen of de interventies tot het gewenste resultaat zullen leiden en in lijn zijn met de wensen. De uitvoering wordt meegenomen in de investeringsagenda sportaccommodaties die het college voornemens is op te stellen en te delen met de raad in het eerste kwartaal van 2024. Naar aanleiding van de gestelde (mondelinge) vragen is onderzocht of er vanwege urgente behoefte aan extra kunstgrasvelden een deel van deze investeringsagenda naar voren gehaald kan worden zonder daarbij de totale accommodatie behoeften van de sportverenigingen in Zoetermeer uit het oog te verliezen. Door nu versnelling aan te brengen op een aantal van de te nemen interventies kan realisatie nog in de zomer van 2024 (tijdens de zomerstop van het voetbalseizoen) gehaald worden. De interventies worden in dit voorstel benoemd en voorgesteld. De investeringen worden deels gedekt door huur van de (buitensport) accommodaties en deels uit het beschikbare budget voor investeringen in sportaccommodaties dat is opgenomen in het coalitieakkoord.
Bijlagen	Bijlage 1: Overzicht van de uitvoering Bijlage 2: Begrotingswijziging 2024-130-Versnelling deel investeringsagenda sportaccommodaties

Raadsbesluit

Raadsvoorstel versnelling deel investeringsagenda sportaccommodaties
2023-103800

De raad van de gemeente Zoetermeer;

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 19 december 2023

besluit

1. Voor de aanleg van kunstgras op vier sportvelden en de vervanging en aanleg van verlichting op vier sportvelden een investeringsbudget van € 3.111.177 beschikbaar te stellen waarvan:
 - a) Een bedrag van € 1.336.857 wordt afgeschreven op annuïtaire basis in 10 jaar tegen een rentepercentage van 2%.
 - b) Een bedrag van € 361.040 wordt afgeschreven op annuïtaire basis in 20 jaar tegen een rentepercentage van 2%.
 - c) Een bedrag van € 1.413.280 wordt afgeschreven op annuïtaire basis in 30 jaar tegen een rentepercentage van 2%.
2. Het budget voor beheer en onderhoud van sportvelden structureel te verhogen met een bedrag van € 112.374.
3. De kapitaallasten uit beslispoint 1 en de verhoging van het budget voor beheer en onderhoud van sportvelden uit beslispoint 2 ten laste te brengen van het budget "Sportaccommodaties: meegroeien met de stad".
4. De uit dit voorstel voortvloeiende begrotingswijziging vast te stellen.

Over dit besluit geen referendum mogelijk te maken, omdat het een begrotingswijziging betreft. Dit besluit treedt in werking de dag na de bekendmaking daarvan.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad op 26 februari 2024

de griffier,

de voorzitter,

drs. R. Blokland MCM

drs. M.J. Bezuijen

Toelichting

Probleemstelling en kader

Inleiding

Bij de [afdoening motie 2211-50: Meer of vervanging kunstgras van 1 juni 2023](#) heeft het college aangegeven voornemens te zijn om een 'Investeringsagenda sportaccommodaties' op te stellen en te delen met de raad in het eerste kwartaal van 2024. Het doel hiervan is om de investeringen die gewenst en mogelijk zijn, in brede zin tegen elkaar af te wegen en voor te leggen aan de raad ter besluitvorming.

Gezien de planning en benodigde uitvoering van een deel van deze investeringen is het noodzakelijk hierover eerder een besluit te nemen, zodat de investeringen die momenteel het meest urgent zijn kunnen worden uitgevoerd in de zomer van 2024. Daarmee houden we rekening met het buitensport seizoen en zijn voetbalverenigingen eerder geholpen met het terugdringen van de huidige wachtlijsten.

Dit voorstel heeft alleen betrekking op de vervanging van kunstgras bij de voetbalverenigingen inclusief toebehoren, zoals het aanbrengen en al dan niet vervangen van verlichting. Andere zaken die minder invloed hebben op het speelseizoen óf minder urgent zijn worden meegenomen in de totale investeringsagenda sportaccommodaties.

De urgentie voor kunstgrasvelden op korte termijn speelt momenteel alleen bij de voetbalverenigingen. De kunstgrasvelden bij de korfbalverenigingen zijn al vervangen. Bij hockey speelt de urgentie momenteel niet. Bij honk- en softbal is deze wens er wel op lange termijn. Dit wordt meegenomen in de totale investeringsagenda net als de behoefte aan binnensport accommodaties.

De investeringen in sportaccommodaties vallen binnen in de begroting beschikbare middelen vanuit het coalitieakkoord.

Beoogd effect

- Door de toevoeging van de kunstgrasvelden beogen we de huidige wachtlijsten bij de voetbalclubs te elimineren.
- Met het uitbreiden van het aantal kunstgrasvelden ontstaat er meer ruimte voor het multifunctioneel gebruiken van de buitensportaccommodaties door bijvoorbeeld het voortgezet onderwijs.
- Door de vernieuwing integraal voor de Zoetermeerse voetbalclubs aan te pakken worden kosten bespaard en wordt hierin samen opgetrokken.
- Door de vernieuwing naar kunstgrasvelden conform de nieuwe standaard (zonder opvulling met rubber) wordt voldaan aan toekomstbestendige buitensport accommodaties.
- Door de stapsgewijze toevoeging van buitensport capaciteit wordt er ingespeeld op de groei van de stad naar de toekomst toe, maar ook samen met de verenigingen opgetrokken naar een wenselijke toekomstige aanpak in efficiënt gebruik van sportvelden.
- De uitvoering draagt bij aan de beleidsdoelstellingen 'Zoetermeesters zijn actief' en 'Accommodaties op orde' zoals benoemd in de [Sportagenda gemeente Zoetermeer 2017 en verder](#).

Voorstel/keuzemogelijkheden/risico's

1. Voor de aanleg van kunstgras op vier sportvelden en de vervanging en aanleg van verlichting op vier sportvelden een investeringsbudget van € 3.111.177 beschikbaar te stellen waarvan:
 - a) Een bedrag van € 1.336.857 wordt afgeschreven op annuïtaire basis in 10 jaar tegen een rentepercentage van 2%.
 - b) Een bedrag van € 361.040 wordt afgeschreven op annuïtaire basis in 20 jaar tegen een rentepercentage van 2%.
 - c) Een bedrag van € 1.413.280 wordt afgeschreven op annuïtaire basis in 30 jaar tegen een rentepercentage van 2%.
2. Het budget voor beheer en onderhoud van sportvelden structureel te verhogen met een bedrag van € 112.374.
3. De kapitaallasten uit beslispoint 1 en de verhoging van het budget voor beheer en onderhoud van sportvelden uit beslispoint 2 ten laste te brengen van het budget "Sportaccommodaties: meegroeien met de stad".
4. De uit dit voorstel voortvloeiende begrotingswijziging vast te stellen.

Argumenten

- 1.1. *Er is een urgente behoefte aan capaciteit kunstgrasvelden*
Er is momenteel bij drie van de vier voetbalverenigingen een urgente behoefte aan extra (veld) capaciteit. Door vier velden te vervangen voor kunstgrasvelden wordt direct de trainings- en wedstrijdcapaciteit verhoogd. Met de vervanging van de velden wordt invulling gegeven aan extra capaciteit voor trainingen doordat deze velden meer speelbaar zijn. Kunstgrasvelden kunnen vaker worden gebruikt en worden minder vaak afgekeurd wegens weersomstandigheden. Iets waar de verenigingen de laatste jaren veel mee kampen.
- 1.2. *De te nemen interventies worden toekomstgericht ingezet*
Bij de vervanging wordt de toekomstbestendigheid van de velden direct meegenomen. Waar mogelijk wordt het moment van onderhoud aangepakt om de (buiten) accommodatie verder op orde te brengen. Er wordt nu bijvoorbeeld bij één vereniging gekozen om direct twee in plaats van één veld te vervangen (vanwege de ligging naast elkaar) en te kiezen voor toekomstbestendige velden. De toekomstgerichte kunstgrasvelden zijn voorzien van een milieuvriendelijk alternatief voor SBR-infill (rubber korrels) die nu en in de toekomst voldoen aan de NOC*NSF en KNVB-normen.
- 1.3. *Één veld wordt ingezet als semi-openbaar veld*
Bij SV DSO zal het nieuw aan te leggen kunstgrasveld deels worden ingezet als semi-openbaar veld voor o.a. de jeugd uit de buurt (de wijk Oosterheem). Dit om de toegang tot sport en bewegen te bevorderen en tegelijkertijd eventuele overlast die nu wordt veroorzaakt door vandalisme tegen te gaan.
- 1.4. *Er wordt rekening gehouden met een gezonde groei van (voetbal)verenigingen*
De stad zal komende jaren verder groeien in aantal inwoners die ook (sport) voorzieningen wensen. Door de toevoeging en vervanging van velden wordt ingespeeld op deze groei. Tegelijkertijd wordt er rekening gehouden met de financiële draagkracht van de clubs. Met een groei van leden nemen de inkomsten toe die een hogere huur voor een kunstgrasveld kunnen dragen.
- 1.5. *Verdere verduurzaming wordt meegenomen*
Er wordt bij de uitvoering rekening gehouden met de aanleg van (nieuwe) led-verlichting waarmee een verdere stap in de verduurzaming van de (buitensport) accommodaties wordt gezet.

- 1.6 *Door een Zoetermeerbrede aanpak besparen we op kosten*
Door de aanleg voor de voetbalverenigingen Zoetermeerbreed aan te pakken worden kosten bespaard in de voorbereidingen en tijdens de realisatie.

Kanttekeningen

- 1.1 *Nieuwe velden vergen extra vereisten bij de aanleg*
Door de aanpassing naar kunstgras gelden er ook andere vereisten ten aanzien van hekwerk, verharding e.d. Dit heeft een kostenverhogend effect. Dit is afgewogen tegen de beoogde effecten die bereikt worden met de aanpassing.
- 1.2 *Een semi-openbaar veld kan kostenverhogend werken*
Een semi-openbaar veld brengt mogelijk meer kosten met zich mee voor (correctief) onderhoud. Ingeschatte voordelen die een semi-openbaar veld met zich meebrengen zoals meer gebruik van velden en minder overlast van vandalisme moeten zich nog uitwijzen.
- 1.3 *Nieuwe kunstgrasvelden zijn nog niet volledig doorontwikkeld*
Er wordt gekozen voor een andere infill (opvulling) dan SBR-korrels (rubber) en dit geeft mogelijk een andere spelbeleving voor de voetballers.
- 1.4 *Mogelijke vertraging van aanleg van nieuwe verlichting bij bestaande velden*
Bij een deel van de bestaande voetbalvelden bij SV DSO is momenteel nog geen verlichting aanwezig. Eventuele vergunningprocedures moeten nog doorlopen worden en onderzoek naar voldoende capaciteit t.a.v. elektriciteitsaansluiting kan mogelijk tot vertraging van nieuw te plaatsen verlichting leiden.
- 1.5 *De voorgestelde uitvoering is niet geheel in lijn met visie voetbal 2040*
Niet alle genoemde korte termijn interventies in het document visie voetbal 2040 worden nu uitgevoerd. Aan de andere kant worden sommige korte en lange termijn interventies gecombineerd. Bij de verenigingen zijn na de [Afdoening motie 2211-50: Meer of vervanging kunstgras](#) de meest urgente behoeften besproken wat heeft geleid tot onderliggend uitvoeringsvoorstel. De afwijkingen zijn minimaal waarbij de meest urgente acties naar voren zijn gehaald en werkzaamheden efficiënt en kostenbewust worden gecombineerd.

Financiën

Deze investering bestaat uit de aanleg van vier sportvelden met kunstgras. Deze komen in de plaats van één semi-kunstgrasveld en drie sportvelden met natuurgras. Daarnaast wordt op twee sportvelden verlichting vervangen en op twee velden wordt nieuwe verlichting aangelegd. De kosten van de totale investering bedragen € 3.111.177 inclusief BTW.

Locatie en omschrijving van de investering**Veldaanduiding*****Buytenparklaan 7A, Buytenpark (SVO Buytenpark)**

Vervanging 1 natuurgrasveld door 1 kunstgrasveld

Hoofdveld

Scheglaan 11, Burg. Hoekstrapark (FC Zoetermeer)

Vervanging veldverlichting

1,4

Vervanging 1 semi-kunstgrasveld en 1 natuurgrasveld door kunstgrasvelden

2 en 3

Hildamlaan 1, Bentwoud (SV DSO)

Aanleg veldverlichting

7

Vervanging 1 natuurgrasveld door 1 kunstgrasveld inclusief aanleg verlichting

8

*zie bijlage behorend bij dit raadsvoorstel

Op basis van de verwachte technische levensduur van de technische elementen wordt deze investering afgeschreven in verschillende termijnen van 10, 20 en 30 jaar zoals weergegeven in onderstaande tabel.

Tabel 1. Elementen met een vervangingstermijn van 10 jaar

Element	Bedrag
Toplaag	1.282.600
Terreininrichting Dug-outs	37.087
Terreininrichting P-doelen	17.170
Totaal	1.336.857

Tabel 2. Elementen met een vervangingstermijn van 20 jaar

Element	Bedrag
Hekwerk, ballenvangers 5m	34.340
Hekwerk, leunhekwerk en poorten	121.000
Verlichting (vervanging bij veld 1 en 4)	54.450
Verlichting (aanleg bij veld 7 en 8)	151.250
Totaal	361.040

Tabel 3. Elementen met een vervangingstermijn van 30 jaar

Element	Bedrag
Onderbouw, drainages	1.122.880
Verharding	290.400
Totaal	1.413.280

Tabel 4. Totaloverzicht investeringskosten met afschrijvingstermijnen

Investeringsonderdelen	Bedrag	Annuïteit, jaarlijks
Investeringskosten met een afschrijving in 10 jaar	1.336.857	148.828
Investeringskosten met een afschrijving in 20 jaar	361.040	22.080
Investeringskosten met een afschrijving in 30 jaar	1.413.280	63.103
Totaal	3.111.177	234.011

Bedragen zijn inclusief BTW

Jaarlijkse Kapitaallasten

- Het bedrag van € 1.336.857 wordt afgeschreven op annuïtaire basis in 10 jaar tegen een rentepercentage van 2%. De jaarlijkse annuïteit bedraagt € 148.828.
- Het bedrag van € 361.040 wordt afgeschreven op annuïtaire basis in 20 jaar tegen een rentepercentage van 2%. De jaarlijkse annuïteit bedraagt € 22.080.
- Het bedrag van € 1.413.280 wordt afgeschreven op annuïtaire basis in 30 jaar tegen een rentepercentage van 2%. De jaarlijkse annuïteit bedraagt € 63.103.

Beheer en onderhoudskosten

De beheer en onderhoudskosten nemen toe met € 112.374.

Onderhoudskosten*	Bedrag bij (+)/ af (-)
Groot onderhoud velden	127.534
Regulier onderhoud velden	-19.360
Onderhoudslasten verlichting	4.200
Totaal	112.374

Bedragen zijn inclusief BTW

*op basis van de gemiddelde jaarlijkse kosten.

Dekking

De kapitaallasten ad € 234.011 en de aanvullende lasten voor beheer en onderhoud ad € 112.374 worden ten laste gebracht van het budget "[Sportaccommodaties: meegroeien met de stad](#)" dat beschikbaar is gesteld voor uitvoering van de investeringsagenda voor de vastgoedportefeuille Sport.

Controleprotocol

- Niet van toepassing.

Participatie en Communicatie

De korte termijn interventies zijn besproken met de voetbalverenigingen en de uitkomst daarvan hebben geresulteerd in dit voorstel. Overige zaken die nog van belang zijn voor de voetbalverenigingen worden gepresenteerd in de totale investeringsagenda voor de jaren 2024-2026.

Duurzaamheid

- De nieuwe velden voldoen aan de nieuwe [Europese regelgeving t.a.v. verminderen micro-plastics](#). Er zal gekozen worden voor zogeheten minerale-infill velden. Deze velden lijken op milieu- en duurzaamheidsgebied belangrijke voordelen te hebben. In ieder geval zal er géén toepassing van micro-plastics zijn op de nieuw aan te leggen velden en gekozen worden voor een natuurlijke opvulling zoals bijv. zand waardoor er geen microplastics in het milieu belanden.

- Verlichting wordt duurzaam (LED) geïnstalleerd bij nieuwe velden. Tevens wordt verlichting bij twee bestaande velden vervangen door ledverlichting om zo de (buiten) sportaccommodaties stapsgewijs verder te verduurzamen en dit moment hiervoor nu aan te grijpen.

Toegankelijkheid en bruikbaarheid voor gehandicapten

De Richtlijnen Toegankelijkheid Buitensportaccommodaties worden gevolgd welke door de KNVB als normering wordt gehanteerd. De KNVB-norm voor alle nieuwe kunstgras voetbalvelden geeft o.a. aan dat in het speelveld en de uitlopen geen scherpe overgangen (zgn. drempels) mogen voorkomen.

Waar in principe alle ondergronden geschikt zijn voor mensen met een beperking is met name een wat steviger ondergrond prettiger voor sporters in een rolstoel of die slechter ter been zijn. De vervanging van natuurgras naar kunstgras leidt tot een egale ondergrond welke toegankelijker is voor mensen met een rolstoel ten opzichte van een natuurgrasveld die vaak als minder egaal en stevig ervaren wordt.

Conform reglementen van de KNVB wordt de belijning aaneengesloten, egaal van kleur, strak en zichtbaar aangelegd waarbij de belijning tevens duidelijk contrasterend met het veld dient te zijn.

Rapportage en evaluatie

N.v.t.

Planning

Na goedkeuring zal het project zo snel mogelijk worden aanbesteed via een meervoudig onderhandse aanbesteding. Andere voorbereidende zaken zoals eventueel aanvraag vergunning (verlichting) worden gestart nadat er goedkeuring is verkregen. De planning is om de aanleg van de velden in de zomer van 2024 te realiseren tijdens de zomerstop in het voetbalseizoen.

Analyse type (kunstgras) velden en bouwvoorbereiding	nov 2023 - feb 2024
Aanbesteding uitvoeringswerkzaamheden	feb-mrt 2024
Eventuele vergunningsprocedure	mrt-mei 2024
Uitvoeringswerkzaamheden	juni-aug 2024
Realisatie nieuwe velden	sep 2024